

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1972/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.008/2023/6. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozók jogi képviselőjük (dr. Litresits András ügyvéd, Litresits Ügyvédi Iroda) útján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszukban az indítványozók a Budapest Környéki Törvényszék 21.P.20.147/2023/11. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.326/2023/3. számú ítélete és a Kúria Pfv.IV.21.008/2023/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontjuk szerint az általuk támadott döntések sértik az Alaptörvény a VI. cikk (1) bekezdésében foglalt jó hírnévhez fűződő, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogukat.
- [3] 2. Az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [4] 2.1. Egy szerkesztőség (az alapper alperese) az internetes portálján két olyan tartalmat tett közzé, amely az indítványozók (egy magánszemély, illetve e magánszemély tulajdonában álló gazdasági társaság) szabálytalan építkezéséről és ennek lehetséges következményeiről szóltak. Az indítványozók álláspontja szerint a közlés valótlan tartalmú, és helyreigazítás közzétételét kérték, aminek az alperes nem tett eleget.
- [5] Az elsőfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 21.P.20.147/2023/11. számú ítéletével a keresetet elutasította. A bíróság a sérelmezett közlések tekintetében azt vizsgálta, hogy megvalósult-e az indítványozók személyes érintettsége. Ennek körében megállapította, hogy az indítványozók személye mindkét cikkből

felismerhető ugyan, ugyanakkor azt is rögzítette, hogy a beazonosíthatóság általános elvárása nem elegendő a perbeli legitimáció megállapításához, ahhoz az is szükséges, hogy a sérelmezett szövegrészek az indítványozókról szóljanak, konkrétan rájuk vonatkozzon a tényközlés. A másik közléssel kapcsolatban a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a közlés részben valós tartalmú, részben pedig olyan véleményt, értékelést tartalmazott, amelynek személyiségi jogot sértő jellege nem állapítható meg.

- [6] Az indítványozók fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2Pf.20.326/2023/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az ügy érdemi részében helybenhagyta.
- [7] Az indítványozók felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a támadott Pfv.IV.21.008/2023/6. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Döntésében elvi élel rögzítette, hogy sajtóhelyreigazítási perben valamennyi vitatott közlés esetén, amennyiben a keresetőségi jog hiányára történik utalás, külön-külön szükséges vizsgálni a felperesek személyes érintettségének (keresetőségi jogának) fennállását. Amennyiben a vitatott közlések a helyi közélet ügyeire vonatkoznak, a véleménynyilvánítás lehetőségei az átlagosnál tágabbak, függetlenül attól, hogy a felperesek önmagukban közéleti szereplőnek minősülnek-e.
- [8] 3. Az indítványozók – az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszukban a Kúria, valamint az első és a másodfokú bíróság jogerős ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint azok megsemmisítését kérték. Az indítványozók álláspontja szerint az ítéletek sértik a jó hírnév védelméhez fűződő jogot, mert az indítványozók egyértelműen beazonosíthatók a cikk címeiből, így – a bíróságok megállapításával szemben – keresetőségi joggal kell rendelkezniük. Álláspontjuk szerint a bíróságok a szükségesség-arányosság elvét sértő módon a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlását részesítették előnyben az indítványozók jó hírnevének tiszteletben tartása helyett, így az eljárás a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot is sérti. Az indítványozók szerint a Kúria nem végezte el az alapjogi tesztet, mérlegelésének eredményét nem rögzítette az indokolásában. Alkotmányjogi érvként egyrészt hivatkoztak arra, hogy a támadott döntés a magánélethez való jog tartalmának meghatározásakor figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdését, ez által sérült az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjoguk. Hivatkozott továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére (és ezzel kapcsolatban az Alaptörvény 28. cikkére) is; álláspontjuk szerint a bíróság az alapul szolgáló jogi normától eloldódott, így a támadott döntés sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot.
- [9] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.

- [10] 4.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a)* az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és *b)* az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [11] Az indítványozók saját ügyükben jártak el, megjelölve az indítványozói jogosultságot, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozók jogi képviselője a támadott kúriai döntést 2024. február 6-án vette át, az alkotmányjogi panaszt 2024. április 8-án – határidőben – nyújtotta be a bírósághoz.
- [12] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [13] Az indítványozók megjelölték az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozók kifejezetten kérték a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].
- [14] Megállapítható az is, hogy a támadott döntéssel szemben nem állt további jogorvoslat az indítványozók rendelkezésére.
- [15] 4.2. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [16] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti hatáskörében az Alkotmánybíróságnak arról kell döntenie, hogy a bírói döntés sértette-e az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát.
- [17] Az indítványozók mind az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, mind XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét arra vezetik vissza, hogy a bíróság annak ellenére nem állapította meg a perbeli legitimációt, hogy az indítványozók a vitatott közlés érintettjei voltak. A bíróság által megállapított tényállásból az derül ki, hogy az indítványozók által kifogásolt szövegrész egyértelműen és világosan más, az indítványozóktól független harmadik személy tevékenységére vonatkozik.

- [18] A perbeli legitimáció nem csupán eljárásjogi kérdés: az alkotmányjogi panasz eljárásban ez úgy merül fel, hogy megállapítható-e az indítványozó alapjogi jogséremlé. Alapjogai védelmében csak az alanyi jogosult léphet fel. Nem állapítható meg a jó hírnévhez való jog (és ezen keresztül a magánszféra) sérelme, ha a kifogásolt közlés közvetve sem az indítványozóra vonatkozik. A bíróság álláspontja szerint a közlés nem az indítványozónak tulajdonítja a szabálytalan építkezést. Az indítvány és a bírósági döntés alapján az Alkotmánybíróság nem látott okot ettől eltérő következtetés levonására: valamely harmadik személy jogsértéséről szóló közlés nem veti fel az indítványozók jó hírnevének a sérelmét. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság arra következtetett, hogy a perbeli legitimáció hiányának a megállapítása nem veti fel sem az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, sem XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét.
- [19] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 29. §-ában rögzített követelménynek, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. december 17.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tündes. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró